

KÜRESELLEŞME MAKROEKONOMİ VE COVID-19

İSMAİL ŞİRİNER
HAKAN KAPUCU

IJOPEC
PUBLICATION
London ijopec.co.uk Istanbul

KÜRESELLEŞME MAKROEKONOMİ VE COVID-19

İsmail Şiriner
Hakan Kapucu

Küreselleşme, Makroekonomi ve Covid-19

İsmail Şiriner & Hakan Kapucu

IJOPEC Publication Limited
60 Westmeade Close
Cheshunt, Waltham Cross
Hertfordshire
EN7 6JR London

www.ijopoc.co.uk
E-Mail: info@ijopoc.co.uk
Phone: (+44) 73 875 2361 (UK)
(+90) 488 217 4007 (Turkey)

Küreselleşme, Makroekonomi ve Covid-19

First Edition, December 2020

IJOPEC Publication No: 2020/20

ISBN: 978-1-913809-11-9

No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, transmitted in any form or by any means electronically without author's permission. No responsibility is accepted for the accuracy of information contained in the text, illustrations or advertisements. The opinions expressed in these chapters are not necessarily those of the editors or publisher.

A catalogue record for this book is available from Nielsen Book Data, British Library and Google Books.

The publishing responsibilities of the chapters in this book belong to the authors. Printed in London.

Composer & Cover Design:

IJOPEC Art Design

Cover illustrators are from Pinclipart & Freepik

Arin ve Deniz'e...

İÇİNDEKİLER

İçindekiler.....	5
Giriş.....	7

BİRİNCİ BÖLÜM KÜRESELLEŞME VE MAKROEKONOMİ

1.1. Küreselleşme Kavramı ve Gelişimi.....	9
1.1.1. Küreselleşme Kavramı.....	9
1.1.2. Tarihsel Gelişimi Üzerine Tartışmalar	11
1.2. Finansallaşma ve Makroekonomi	13
1.2.2. Finansal Küreselleşmenin Tanımlanması	14
1.2.3. Finansal Küreselleşmeyi Hazırlayan Koşullar ve Teorisi	16
1.2.4. Finansal Küreselleşmenin Çelişkileri ve Fırsatları	20
1.2.5. Finansal Küreselleşmenin Ölçülmesi ve Sınırlılıkları	24
1.2.6. Yeni Finansal Mimarisi	27

İKİNCİ BÖLÜM COVID-19'UN MAKROEKONOMİK ETKİLERİ

2.1. Covid-19 ve Sosyal Ekonomi	35
2.2. Covid-19 ve Kalkınma	39
2.3. Covid-19 ve Kamu Maliyesi.....	47
2.4. Covid-19 ve Sermaye Hareketleri.....	53
2.5. Covid-19 ve Ekonomik Büyüme.....	60
2.6. Covid-19 ve Para Piyasaları	65
2.7. Covid-19 ve İşgücü Piyasaları.....	70
2.8. Covid-19 ve Uluslararası Ticaret	74

2.9. Covid-19 ve E-Ticaret.....	77
2.10. Covid-19 ve Gıda Sektörü.....	79
2.11. Covid-19 ve Turizm Sektörü.....	83
2.12. Covid-19 ve Havacılık Sektörü.....	86

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
MAKROEKONOMİK POLİTİKALAR:
COVID-19 VE ÜLKE DENEYİMLERİ

3.7. COVID-19'un Makroekonomik Etkileri ve Politika Öncelikleri.....	87
3.7.1. Avrupa Ülkeleri.....	89
3.7.2. Latin Amerika	94
3.7.3. Amerika Birleşik Devletleri	98
3.7.4. Asya	94
3.7.5. MENA Ülkeleri	98
3.7.6. Türkiye.....	102
Sonuç Yerine	108
Kaynakça.....	111

GİRİŞ

Küreselleşme son 40 yılın üzerine en çok tartışılan ve pek çok alanı etkileyen bir kavram. Özellikle sosyal bilimlerde küreselleşmenin etkisi dikkate alınmadan analiz yapmak mümkün değil.

Kapitalizmin gelişimi içerisinde neoliberal makroekonomik politikaların egemenliği önemli bir dönüm noktasıdır. 2019 yılının son çeyreğinde Wuhan kentinde görülen COVID-19 virüsünün yeni bir dönüm noktası olduğu ve etkilerinin ço uzun süreceği de bir gerçek olarak karşımızda duruyor.

COVID-19, bir tür kapitalizmin ayrıştıran ve kutuplaştıran dünyasının en somut örneğini temsil ediyor denebilir ve son kırk yıldır görünen küreselleşmenin tersine dönüşünü de tetikleyebilir. Peki hangi koşullarda ortaya çıktı COVID-19? Ekonomik milliyetçiliğin, kutuplaşmanın, korumacılığın ve demokrasiden uzaklaşan otoriter yönetimlerin etkilerini küreselleşme üzerinde etkilerini hissettirdiği 2008 krizi sonrası koşullarda belirdi. Kapitalizmin sıklaşan ve süregiden ekonomik krizleri içerisinde en üst köşeye yerleşmeye aday ve n büyüğü olmasa dahi en yıkıcı gibi görünüyor.

Küresel anlamda COVID-19 nedeni ile yaşanan ekonomik daralma, muhtemeldir ki hükümetlerin pandeminin etkilerini azaltmak için ve iç talebi canlandırmak / desteklemek için uygulayacakları korumacı makroekonomik politikalar veya ardıl etkileri nedeniyle artacaktır. Çünkü pek çok ülke, ulusal sınırlarını kapatarak (ya da sınırlı giriş ve çıkışa izin vererek) ve hatta ülke içerisinde yerellerin de hareketini sınırlandırarak virüsün bulaşma hızını azaltmaya ve yayılımını durdurmak için olağanüstü tedbirlere başvuruyorlar Bir başka deyişle; bireylerin, malların, paranın ve bilginin (internetin bunu engelleyici bir etkisi olsa da) dolaşımına ilişkin daha önce karşılaşılmamış bir durum ile karşı karşıya kaldı dünya ekonomisi. COVID-19'un bulaşı oranı azaldıkça, aşılardan etkinliği arttıkça durdurulan veya sınırlanan

KÜRESELLEŞME, MAKROEKONOMİ VE COVID-19

COVID-19, bir tür kapitalizmin ayrıştıran ve kutuplaştıran dünyasının en somut örneğini temsil ediyor denebilir ve son kırk yıldır görünen küreselleşmenin tersine dönüşünü de tetikleyebilir. Peki hangi koşullarda ortaya çıktı COVID-19? Ekonomik milliyetçiliğin, kutuplaşmanın, korumacılığın ve demokrasiden uzaklaşan otoriter yönetimlerin küreselleşme üzerinde etkilerini hissettirdiği 2008 krizi sonrası koşullarda belirdi. Kapitalizmin sıklaşan ve süregiden ekonomik krizleri içerisinde en üst köşeye yerleşmeye aday ve en büyüğü olamasa dahi en yıkıcısı gibi görünüyor. Bu çalışma COVID-19 pandemisinin küreselleşme bağlamında ekonomik etkilerini genel olarak ele alan, öne çıkan piyasalar ve sektörler için makroekonomik gelişmeleri değerlendiren bir derlemedir.

İSMAİL ŞİRİNER
HAKKAN KAPUCU

KÜRESELLEŞME, MAKROEKONOMİ
VE COVID-19

IJOPEC
PUBLICATION

London ijopec.co.uk Istanbul